

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ
ΤΗΣ ΜΗΘΥΜΝΑΣ
THE CASTLE
OF METHYMNA

ΛΕΣΒΟΣ / LESBOS

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ
ΤΗΣ ΜΗΘΥΜΝΑΣ
THE CASTLE
OF METHYMNA

ΛΕΣΒΟΣ / LESBOS

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΘΗΝΑ-ΧΡΕΣΤΙΝΑ ΛΟΥΠΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΚΑΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΝΩΣ - OFFICE.COM.
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε.Ε. Α.Ε.

TEXT: ATHINA-CHRISTINA LOUPOLI, MARIA PAPAGEORGIOU
TRANSLATION: D. BROWN KAZAZIS
GENERAL SUPERVISION: ARCHAEOLOGICAL RECEIPTS FUND, PUBLICATIONS DEPARTMENT
DESIGN & LAYOUT: ZARIFOPOULOS MINOS - OFFICE.COM.
PRINT: PAPAODOPOULOS F.P.C. S.A.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ INFORMATION

T: 22530 71803

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - HELLENIC REPUBLIC
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Ministry of Culture & Tourism

2012 © ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
2012 © ARCHAEOLOGICAL RECEIPTS FUND
www.tap.gr

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE

Χρηματοδότηση έκδοσης: ΟΠΑΠ Α.Ε.
Edition sponsored by ΟΠΑΠ S.A.

167 PPH

www.visitgreece.gr

Το 1128 το βυζαντινό κάστρο κυριεύτηκε από τους Ενετούς και από το 1204 έως το 1287 ήταν υπό την κατοχή του Βαλδουίνου Β΄ της Φλάνδρας. Στα τέλη του 13ου αιώνα πέρασε στα χέρια των Καταλανών. Το 1373, ο γηραιότερος Φραγκίσκος Α΄ Γατελούζος, που ανέλαβε την αυθεντία του νησιού το 1355, μετά το γάμο του με την αδερφή του βυζαντινού αυτοκράτορα Ε΄ Παλαιολόγου, το ανακατασκεύασε. Η στρατηγικής σημασίας θέση του φρουρίου και η προστασία που προσέφερε στο λιμάνι του οικισμού του Μολύβου, από το οποίο προώθηθηκε το εμπόριο της ελιάς και του λαδιού, ήταν οι κύριες αιτίες για τις οποίες η δυναστεία των Γατελούζων μερίμνησε για τη διατήρηση του φρουρίου σε καλή και αξιόμαχη κατάσταση.

Οι τουρκικές επιδρομές το 15ο αιώνα είχαν πολλαπλασιαστεί, γι' αυτό οι Γατελούζοι ενίσχυσαν τις οχυρώσεις και διάνοιξαν υπόγειο δρόμο διαφυγής από το φρούριο προς την παραλία. Το φρούριο δεν καταστράφηκε από τους Τούρκους, όταν κατέλαβαν τη Λέσβο το 1462, αλλά διατηρήθηκε, ενισχύθηκε με την εγκατάσταση φρουράς και επεκτάθηκε. Η σημερινή του μορφή είναι αποτέλεσμα των οθωμανικών επισκευών και προσθηκών του 15ου και 17ου αιώνα καθώς τότε χτίστηκαν νέοι προμαχώνες-κανονιοστάσια και κατασκευάστηκε προτείκισμα στη βόρεια και ανατολική πλευρά, με τη δημιουργία ενδιάμεσης ξηράς τάφρου.

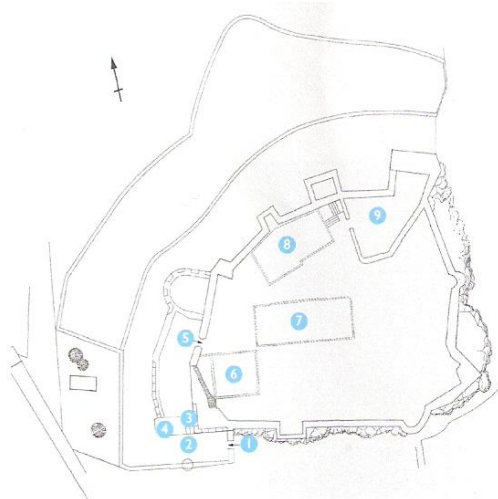
Πρόκειται για το δεύτερο σε μέγεθος κάστρο της Λέσβου και έχει σχήμα ακανόνιστου τραπέζιου με πλευρά περίπου 70 μ. Η νότια και η ανατολική πλευρά του είναι θεμελιωμένες σε βράχο, ενώ οι υπόλοιπες δύο είναι λιγότερο απότομες. Το κύριο οικοδομικό υλικό των τειχών και των κτηρίων του φρουρίου είναι ο ντόπιος γκριζός και κοκκινωπός τραχείτης.

Το μεγαλύτερο μέρος του είναι δομημένο κατά το ψευδοισόδομο σύστημα τοικοποιίας. Χρησιμοποιήθηκαν μεγάλοι λαξευμένοι λίθοι από βασάλτη. Η βορειοανατολική πλευρά παρουσιάζει ομαλότερο έδαφος, που επέβαλε την οικοδόμηση υψηλότερων τειχισμάτων για την εξασφάλιση μεγαλύτερης προστασίας. Προστατεύεται από δέκα ψηλούς πύργους τετράγωνης και κυκλικής κάτοψης και ένα κανονιοστάσιο. Στη βορειοανατολική πλευρά υπάρχει ο ακρόπυργος (ακρόπολη), που φέρει πολεμίστρες και στο εσωτερικό. Διαθέτει συνολικά επτά προμαχώνες, τέσσερις τετράπλευρους και τρεις ημικυκλικούς. Οι δύο πρώτες πύλες εισόδου χρονολογούνται στην Τουρκοκρατία, ενώ η τρίτη με τη βαριά πόρτα (αριθ. 5) ανήκει στην πρώτη φάση του φρουρίου, στο 12ο αιώνα.

Το μόνο σημείο που αποδεικνύει την επέκταση της αρχαίας πόλης της Μήθυμνας μέχρι το κάστρο, είναι τα βαθμιδωτά κρηπιδώματα του τετράγωνου πύργου δυτικά της ακρόπολης, υποδηλώνοντας την αρχαιότερη φάση του

κάστρου. Από την εποχή του Βυζαντίου σώζεται η τρίτη κατά σειράν εσωτερική πύλη και υπόγεια υδροδεξαμενή με τοξωτή στέγαση. Από την οθωμανική περίοδο διατηρείται στο νότιο τμήμα τριμερές, θολοσκεπές κτίσμα. Χρησιμοποιήθηκε ως φυλακή και πυριτιδαποθήκη και σήμερα λειτουργεί ως χώρος ενημέρωσης κοινού. Ερείπια δύο οικοδομημάτων-καταλυμάτων της φρουράς διακρίνονται στο βόρειο τμήμα. Σε πολλά σημεία των τειχών ο επισκέπτης θα παρατηρήσει εντοιχισμένες πλάκες που φέρουν επιγραφές ή άλλα διακριτικά.

Η λειτουργία του Φρουρίου ήταν καθαρά αμυντική, ενώ η οικιστική λειτουργία αναπτύχθηκε στα ανατολικά, νότια και δυτικά, εκτός των τειχών (Ξώμπουργκο), ήδη από τους μεσαιωνικούς χρόνους.

1. Νότια είσοδος **South entrance**
2. Είσοδος θολοσκεπούς διαβατικού **Entrance to vaulted passageway**
3. Διαβατικό **Passageway**
4. Αποθήκη **Storeroom**
5. Είσοδος στο Κάστρο **Entrance to the Castle**
6. Αποθήκη όπλων και πυρομαχικών ή χώρος φυλακών **Arsenal and gunpowder magazine, or prison**
- 7-8. Οικοδομικά λείψανα καταλυμάτων της τουρκικής φρουράς **Remains of the lodgings for the Turkish garrison**
9. Μεσαιωνικός Ακρόπυργος (ακρόπολη) **Medieval Akropyrgos (citadel)**

In 1128, the Byzantine castle was taken by the Venetians, and from 1204 to 1287 it was in the possession of Baldwin II of Flanders. In the late 13th c., it passed into the control of the Catalans. In 1373, the Genoan Francesco I Gattelusì, who assumed the rule of the island in 1355 following his marriage to the sister of the Byzantine Emperor John V Palaiologos, rebuilt the castle. The castle's strategic position and the protection it afforded the settlement at Molyvos harbor, from which the olive and olive oil were transported, were the main reasons why the Gattelusì dynasty took care to maintain the castle in good, battle worthy condition.

Turkish incursions multiplied in the 15th c., so the Gattelusì strengthened the castle's fortifications and opened an underground escape route leading from the castle to the coast. The castle was not destroyed by the Turks when they occupied Lesbos in 1462; rather, it was maintained,

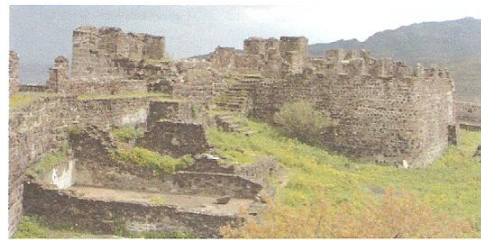
strengthened through the installation of a garrison, and expanded. Its present form is the result of Ottoman repairs and additions in the 15th and 17th centuries, as it was at that time that new ramparts-cannon emplacements were built, and an outwork (*proteichisma*) constructed on its northern and eastern sides, with the creation of an intervening dry moat.

Molyvos is the second-largest castle on Lesbos. It has an irregular, trapezoidal shape; each of its sides is approximately 70 m. long. The chief building material for the walls and buildings was a local grey and reddish trachite. Its southern and eastern sides were founded on bedrock, and the other two sides are less steep.

Most of it is built in the pseudo-isodomonic masonry system. Large, hewn stones of basalt were employed. The northeast side has more level ground that required the building of taller walls to ensure greater protection. It was protected by ten high towers, square and circular in plan, and a cannon emplacement. The akropyrgos (citadel), which has battlements on its interior as well, is on the northeastern side. There are seven bastions in all, four of which are four-sided and three, semi-circular. The first two entrance gates date to the period of Ottoman rule, while the third with its heavy door (no. 5) belongs to the castle's first phase in the 12th century.

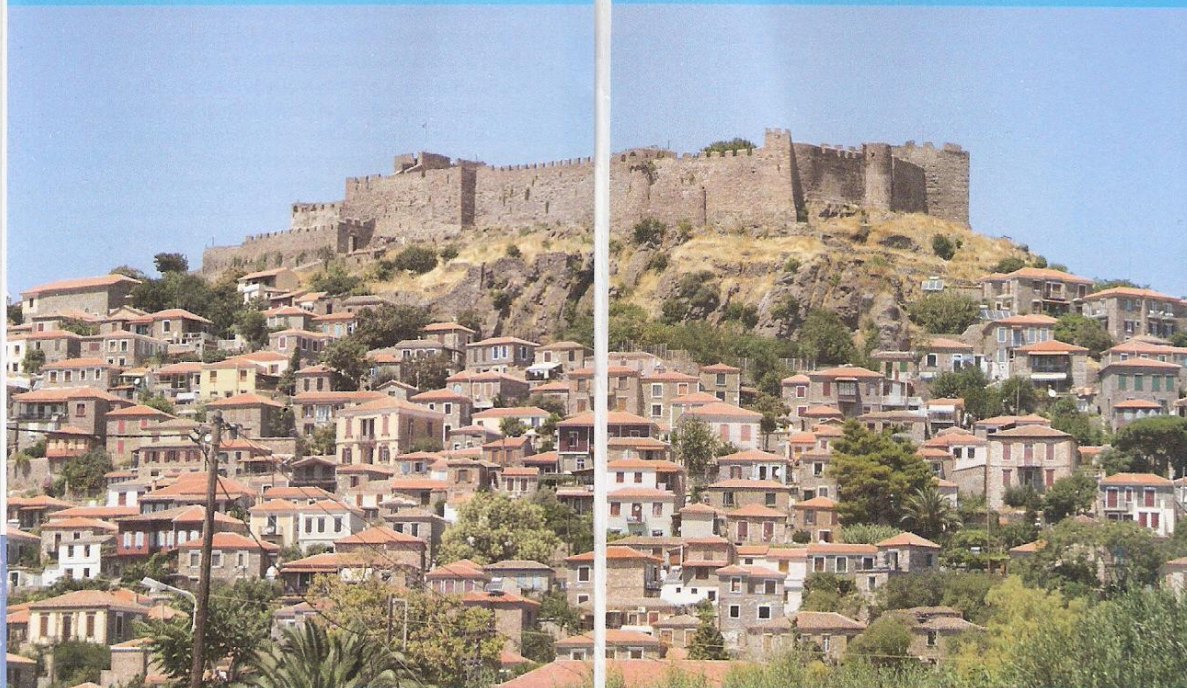
The only points showing the extension of the ancient city of Methymna as far as the castle are the stepped *crepidomas* of the square towers surrounding the acropolis, indicating the earliest phase of the Castle. From the Byzantine period, the inner gate and an underground water cistern with vaulted roof are preserved. A tripartite, domed building is preserved from the Ottoman period. It was used as a prison and gunpowder magazine. Today, it operates as a public information area. Remains of two lodgings for the garrison are discernable in the northern section. At many points, visitors will observe slabs bearing inscriptions or other distinctive marks built into the walls.

The function of the castle was purely defensive; residential functions arose to the east, south, and west outside the walls beginning in the medieval period.

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΗΣ ΜΗΘΥΜΝΑΣ THE CASTLE OF METHYMNA

Η Μήθυμνα, που στους μεσαιωνικούς χρόνους μετονομάστηκε σε Μόλυβο, ήταν από την αρχαιότητα η δεύτερη σε σημασία πόλη του νησιού, μετά τη Μυτιλήνη. Στην κορυφή του λόφου, που εξασφάλιζε τον έλεγχο του στενού περάσματος προς τη Μικρά Ασία και τον Αδραμυτινικό κόλπο, χτίστηκε στους βυζαντινούς χρόνους το Φρούριο του Μολύβου.

Methymna, which in the medieval period was renamed Molyvos, had since antiquity been the island's second most important city after Mytilene (Mytilini). The castle of Molyvos was built during the Byzantine period at the summit of the hill, ensuring control of the narrow passage to Asia Minor and the Gulf of Adramyttion.

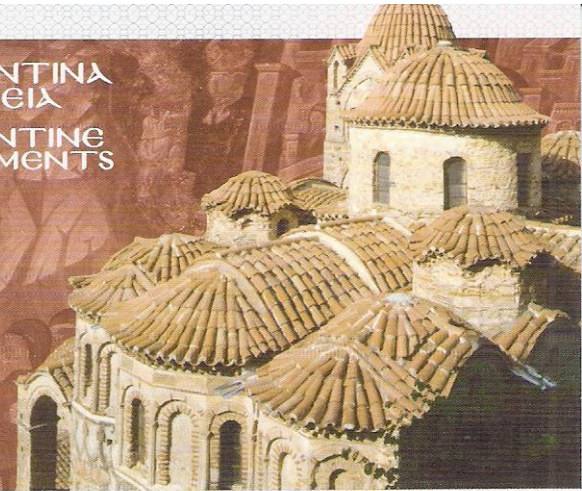
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ
ΜΝΗΜΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ
ENTRANCE TICKET

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ
ΜΝΗΜΕΙΑ
BYZANTINE
MONUMENTS

BME ΕΥΡΩ 2
3844557

GESECKE & DEVRIENT ΜΑΤΙΟΥΚΗ Α.Ε.

Παρακαλείσθε να κρατήσετε το εισιτήριο μέχρι την είσοδό σας and to preserve your ticket until you reach the Museum/Site.
13 ΙΟΥΝ. 2013

BME
3844557

ΕΥΡΩ 2